

Миргородський краєзнавчий музей

Людмила Розсоха

Перекази про Тараса Шевченка на Миргородщині

До 200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка

Миргород – 2014

УДК 908

ББК 82.3 (4Укр – 4Пол)

Р 65

Розсоха Людмила.

Перекази про Тараса Шевченка на Миргородщині / Л.Розсоха.

– ТОВ «Видавництво «Миргород», 2014. – 22 с.; іл.

Миргородський краєзнавчий музей.

ISBN

© Розсоха Л., 2014.

© Миргородський краєзнавчий музей, 2014.

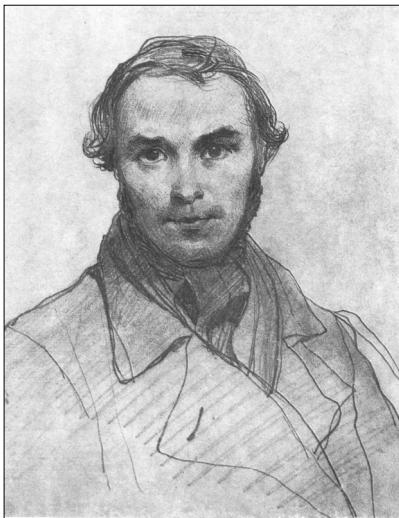
ПЕРЕКАЗИ ПРО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА НА МИРГОРОДЩИНІ

Тільки про великих людей народ створює легенди й перекази, які передаються від покоління до покоління протягом віків.

Любов до народного генія Тараса Шевченка була такою великою, що кожне його слово, дію чи вчинок люди надовго запам'ятовували. З плином часу перекази по-троху змінювалися, обростали новими деталями. Через те нині ми маємо дещо суперечливі факти про дати й місця перебування поета на Миргородщині.

Шевченко любив наш край, досить часто бував тут, у листах він називав наш Миргород «знаменитим», «богоспасаємим», «благословенним градом». Достеменно відомо, що Тарас Григорович бував у Миргородському повіті як співробітник Київської археографічної комісії та на запрошення приватних осіб навесні, влітку й восени 1845 року, а також після повернення з заслання — 1859 року. Проте, згідно з переказами, непрямими й нездокументованими даними, він бував тут і 1846 року, а також у останні літа свого життя, ймовірно, це був 1860 рік.

Особливо плідною для поета виявилася «миргородська осінь» 1845 року. Саме тоді в нашому краї він написав кілька творів. Дві поезії — «Не женися на багатій» і «Не завидуй багатому» створені 4 жовтня в Миргороді. У селі Мар'янському (Мар'їнському), що нині Великобагачанського району, Шевченко написав поеми «Єретик», «Сліпий» (у пізнішій редакції твір мав назву «Невольник»), значну частину поеми-містерії «Великий льох», зокрема, епілог до неї «Стойть в селі Суботові». Тут таки художник Т.Шевченко виконав портрет поміщика О.А.Лук'яновича; на жаль, це єдиний із малярських портретів митця, написаних

Тарас Шевченко.
Автопортрет. 1845 р.

Хата козака Коробки. Світлина 1928 р.

на Миргородщині, який зберігся до нашого часу, хоча є свідчення про те, що він портретував тут і інших осіб.

Перекази про відвідини Великим Кобзарем Миргородщини в різний час збирали й записували І.Білик, В.Беренштам, А.Свидницький, І.Зубковський, Д.Косарик, Г.Хміль, П.Маляр, І.Гурин, М.Сітко, Л.Гончаренко, О.Герасименко та багато інших.

Щонайбільше переповідок про перебування Шевченка в Миргороді пов'язано з правобережною частиною міста, де поет, згідно з місцевим переказом, 1845 року жив у хаті козака Коробки. Проте інші джерела власником садиби називають Короленка. Через 76 років після події автор статті в газеті

Хата Коробок. Світлина кінця 1940-их років.

«Селянська правда» Дмитро Янко писав, що на початку жовтня 1845 року Тарас Шевченко зупинився в Миргороді «в будинку засідателя суду Ф.Т.Короленка».¹ В тогочасному виданні – газеті «Полтавские губернские ведомости» справді знаходимо свідчення про миргородця Короленка, який до 1851 року був засідателем від дворян у Миргородському повітовому суді й мав чин титулярного радника.²

Деяке уточнення в це питання вносить миргородський лікар-краєзнавець І.А.Зубковський у статті «Т.Г.Шевченко на Миргородщині», повідомивши (за даними, зібраними письменником А.Свидницьким), що Тарас Григорович жив «в домікі Короленко, ныне принадлежащем козаку Коробке».³

Цілком імовірно, що Коробки були близькими родичами Ф.Т.Короленка й успадкували його будинок, адже нащадки Коробок з великою переконаністю стверджували, що поет жив саме в них. Певна річ, час стирає в пам'яті людей імена. Тож не дивно, що автори статей у миргородських газетах називають

різні імена Коробки – господаря садиби, в якого квартирував Шевченко. Так, наприклад, М.Кузьменко, директор Миргородського краєзнавчого музею, 1961 року іменував його Павлом Микитовичем⁴, колишній вчитель М.П.Сітко – Остапом Коробкою⁵, краєзнавець О.Я.Герасименко – Григорієм.⁶

Авторка цих рядків 1991 року записала спогади Єфросинії Михайлівни Коробки (1909 – 2000), останньої представниці родини Коробок, яка жила в знаменитій

Анатолій Патрікійович
Свидницький.

Іван Андрійович Зубковський.

садибі на вулиці Шевченка в будинкові № 6/2. Чоловік Єфросинії Михайлівні Федір Іванович Коробка (1904 р.н.) переказував розповіді свого діда Павла Микитовича Коробки про Шевченка. Якщо підрахувати за роками (одне покоління –

25 літ), то можна зробити припущення, що 1845 року поет зупинявся в Федорового прадіда – Микити Коробки. Павло Микитович же був тоді дитиною, і саме його дитячі спогади переказували в родині.

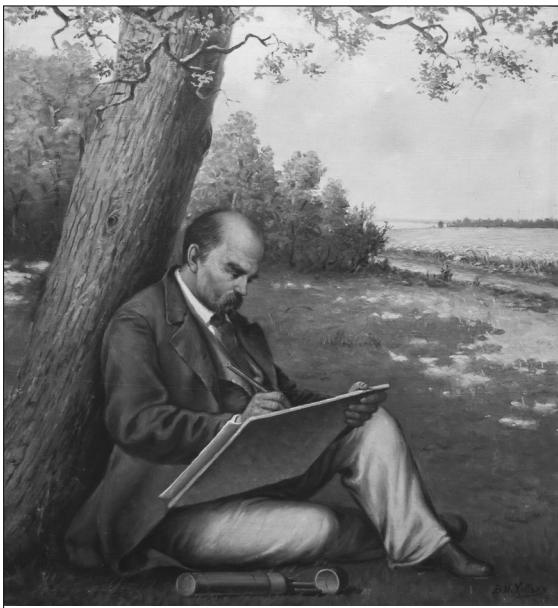

Місця у дворі Коробок, де стояла хата, в якій жив Т.Шевченко. Світлина 2000 р.

Єфросинія Михайлівна Коробка. Світлина 1995 р.

Тих переповідок, стверджувала Єфросинія Михайлівна, було багато, але з часом частина з них забулася. Розповідали, що Шевченко любив їздити по селях, особливо охоче бував у Малих Сорочинцях, Попівці, Комишні, привозив звідти свої малюнки. Під час третього приїзду до Миргорода він нібито прибув не сам, а з гарно вбраною панією, з якою, за чутками, мав намір одружитися. Вона була не надто молода («стара дівка», казали), і, як стверджувала Єфросинія Михайлівна, була «трохи горбатенька». Ця пані дуже любила Шевченка і, чекаючи на його повернення, завжди сама готувала йому

Т.Г.Шевченко на етюдах. Худ. В.Хитъко. 1962 р.

часто писав щось у дворі Коробок під грушею⁷.

Миргородцям запам'яталися також розповіді на початку ХХ століття старого діда Торби про те, як Шевченко любив приходити на узбережжя й пониззя річки Хоролу. Вийшовши із двору Коробок, він прямував до Ведмедівки, йшов вулицею Чернечою (нині вулиця Заозерна) до річки й далі на північ – до урочища Чернечого. За ним часто ув'язувалися хлоп'ята. Він, було, одному зробить сопілку, а іншому клаптик паперу подарує. Малим пастушкам розповідав усікі казки та веселі жарти, що надовго запам'ятувалися дітям⁸.

Вчителька Роза Панасівна Обідна в 1970-их роках теж згадувала перекази із уст своєї бабусі про те, як Тарас Григорович любив малечу. Він купував для дітей ласощі й приносив їм на вулицю, через те малі цілими зграйками бігали за ним.

вечерю. Вона була з багатого роду, і, як розповідали, її батьки, дізнавшись про бідного Шевченка, відмовилися дати згоду на їхній шлюб. В родині Коробок саме із цією особою пов'язували факт написання поетом у Миргороді в той час, 4 жовтня 1845 року, віршів «Не женися на багатій» і «Не завидуй багатому». Миргородський педагог Степан Михайлович Коробка (1900 – 1967) запам'ятив від свого діда, що поет

Роза Панасівна Обідна.

Василь Михайлович
Стельмах.

Урочище Чернече, либо́нь, вабило Шевченка своєю історичною назвою: у XVIII столітті земля на Ведмедівці належала до власності Лубенського Мгарського монастиря. А ще то було знамените мисливське угіддя, де водилося безліч зайців і куди любили учащати знайомі Шевченка — миргородські дворянини приятели О.Лук'янович і П.Шершевицький, завзяті мисливці. В родині Коробок переповідали, що й Тарас Григорович ходив із друзями на полювання.

Миргородський лікар Олег Федорович Кирпосенко пригадує розповіді свого діда Василя Михайловича Стельмаха (1870 — 1945), нащадка купецького роду. Стельмахи жили на вулиці, яка в наш час має ім'я Тараса Шевченка.

За кілька метрів від них, між нинішніми будинками № 8 і № 10, через дорогу від садиби Коробок, на розі стояла корчма, поряд площа, де в неділю й на свята любили збиратися миргородці. Тарас Григорович часто обідав у тій корчмі, охоче спілкувався з місцевими жителями. Корчма стояла аж до 1917 року.

Т.Шевченко серед селян. Худ. В.Хитко.

Будинок, який раніше належав родині Шершевицьких. Світлина 2011 р.

За якусь сотню метрів на захід від садиби Коробок жив молодий приятель Т.Шевченка Павло Миколайович Шершевицький, син капітана-декабриста. В середині XIX століття Павло служив чиновником у канцелярії предводителя дворянства Миргородського повіту⁹ (в 1844 – 1847 роках предводителем був Володимир Іванович Зеленський).

Обкладинка часопису «Рідне слово»,
де була опублікована стаття О.Моргуна
«Шевченко на Миргородщині».

Директорові Миргородського краєзнавчого музею А.М.Фесенкові 2000 року вдалося розшукати маловідомі опубліковані спогади Олександра Михайловича Моргуна (1874 –

Письменник Павло Маляр.

друзі радили вродливому молодикові, кого з багатьох миргородських панн йому варто обрати до шлюбу. Переповідав О.Моргун і про те, що поліція стежила за Шевченком і його політичними розмовами в середовищі миргородських дворян, навіть приставляла до нього вивідувачів-інформаторів.

Український письменник Павло Маляр (1910 – 2005), уродженець Миргорода¹¹, звідомив про ще один давній мир-

1961), онука Павла Шершевицького. В цих спогадах¹⁰ ідеться про перебування Тараса Шевченка в Миргороді не тільки 1845 року, а також 1859 року й на останку поетового життя. Нащадки Шершевицьких зберегли перекази про те, як тепло й широко ставився Шевченко до слуг і служниць у домі Павла Миколайовича. Їм навіть запам'яталося, що Тарас Григорович був закоханий у молоду служницю пана, вродливу русявку Маланку. За родинним переказом Шершевицьких, вірш Шевченка «Не женися на багатій» – це експромт, адресований поетом неодруженому Павлові Шершевицькому на одній із товариських вечірок у його миргородській оселі, коли

Колишнє дворище дідича Харечка. Світлина 2010 р.

Катерина Іванівна Зубковська.

городський переказ. На вулиці Сорочинській жив поміщик Харечко, в якого часом спинявся Т.Шевченко, буваючи в нашому місті. (Його садиба розміщалася на підвищенні, там, де нині будинок № 53 – приміщення районного відділу освіти). Був у Харечка гарний садок-сливник, у якому Тарас

Григорович полюбляв

відпочивати. Із пагорба йому добре було видко вулицю. В неділю нею йшли люди – до церкви, на базар. А Шевченко сидить собі в холодочку, шапку на гілку почепив. Селяни гукають: «Добрий день, Тарасе Григоровичу! А нащо ви ото шапку свою так високо повісили?» А він їм у відповідь: «Щоб панські свині не занесли»¹². Людям залишалися в пам'яті навіть такі дрібні, здавалося б, випадки.

Хто ж той дідич Харечко? На нашу думку, то міг бути один із братів Харечків. Вдалося з'ясувати, що такі люди й справді жили в Миргороді: Олексій Герасимович Харечко, титулярний радник, 1864 року служив приставом у Миргородському повітовому поліційному управлінні, а його брат Семен Герасимович, колезький асесор, – скарбником Миргородського повітового скарбництва¹³ (він помер близько 1886 року¹⁴).

Заслужена вчителька України Лідія Василівна Шаповал (померла 2000 року) пам'яタла розповіді своєї вчительки Катерини Іванівни Зубковської (1885 – 1961) про те, що Шевченко жив у нашому місті ще в одних людей, прізвище яких, на жаль, сьогодні вже забулося. Їхня невелика хатка під очеретяною покрівлею стояла на місцині, що між нинішньою поштою й гімназією імені Т.Г.Шевченка – там, де сьогодні стоїть будинок міськрайонного центру зайнятості. Та хатка зберігалася аж до 60-их років минулого століття; єдине зображення, де можна її побачити – це картина миргородського маляра Якова Усика

«Школа в Миргороді», написана 1940 року. Це вид на школу з боку вулиці Сорочинської, і праворуч видніється ріг тієї «шевченкової» хати.

У численних виданнях і публікаціях про Т.Шевченка розповідається про його перебування в маєтку поміщика Олександра Андрійовича Лук'яновича в селі Мар'янському тодішнього Миргородського повіту (нині Великобагачанського району)¹⁵, тож ці перекази широко відомі, їх переповідати їх не варто. А ось про відвідування Шевченком ще одного населеного пункту Миргородського повіту з такою самою назвою хочу розповісти. В XIX столітті, щоб розрізняти назви цих двох сіл, населений пункт Устивицької волості (з панською садибою Лук'яновичів) у офіційних документах іменували так: «деревня Мар'янская (Шимкова)»¹⁶ — за прізвищем попереднього власника села Федора Андрійовича Шимкова, тестя Олександра Лук'яновича. Інше ж однайменне село, яке розміщалося «в дачах» села Шахворостівки, записували таким чином: «деревня Мар'янская (Аккерманщина)»¹⁷; трапляються також його назви: село Керман¹⁸, хутір Ак-

Картина художника Я.Усика «Школа в Миргороді».

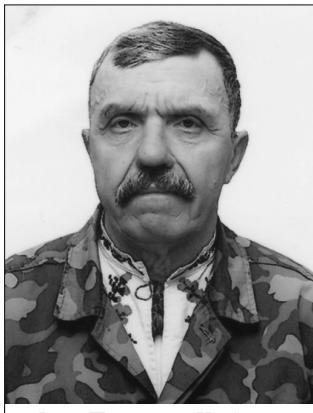
Олександр Андрійович Лук'янович.
Портрет роботи художника Т.Г.Шевченка.
1845 р.

керман¹⁹. У просторічі діяла назва Керменщина, а за радянських часів населений пункт перейменували на Малинівку.

Усі давні наймення цього села походять від прізвища його власників – дідичів Аккерманів. У середині XIX століття ним володів Олександр Павлович Аккерман, поручик²⁰, 1854 року вже відставний поручик. Згодом, у 1860-их – 1870-их роках він був мировим посередником, мировим суддею, повітовим земським гласним. Належав до кіл ліберально-демократичного дворянства. Багато уваги приділяв народній освіті, розвиткові культури в Миргороді й у селах Шахворостівці та Кошишні²¹. Був активним учасником літературних вечорів, які влаштовував письменник Анатолій Свидницький у Миргороді в 1860 – 1861 роках, охоче рекламиував поезії українською мовою, зокрема, Тараса Шевченка²². Дарував книжки до громадської бібліотеки Миргорода.

Маєток Аккермана розміщався в південній частині села, неподалік від ставків. У Керменщині (Малинівці) збереглися перекази про те, що Олександр Аккерман приятелював із Тарасом Шевченком. Житель села Іван Петрович Кобилко, козак Миргородського полку Українського козацтва, великий шанувальник Шевченка, в 2005 році звідомив інформацію, яку він чув від старого місцевого діда Михайла Васильовича Петренка (1886 року народження). Баба того Петренка – Лукія – служила кухаркою в дідича Аккермана. Вона розповідала таке. Олександр Аккерман був добрим паном, чуйно ставився до селян-кріпаків. Шевченко заприязнився з ним, приїздив до Керменщини, гостював у Олександра Павловича, усе щось писав там, малював картини. Тарасові Григоровичу так сподобалися страви, які готувала кухарка Лукія, що він на знак удачності подарував їй свою картину. (В середині ХХ століття, кажуть, хтось із працівників одного з київських музеїв забрав ту картину до столиці).

Ймовірно, Шевченко бував у Аккермана не тільки 1845 року, а й пізніше. Принаймні, розповідь М.В.Петренка пов'язує один

*Іван Петрович Кобилко.
2013 р.*

Т.Г.Шевченко на переправі. З картини худ. О.Лопухова «5 квітня 1847 року».

із візитів Шевченка до О.Аккермана з періодом арешту поета як члена Кирило-Мефодіївського товариства. З офіційної біографії Т.Г.Шевченка відомо, що його було заарештовано 5 квітня 1847 року на дніпровській переправі, коли він повертається до Києва з Чернігівщини. А жителі Керменщини розповідають про цей випадок у власній інтерпретації. Начебто Олександр Павлович Аккерман довідався, що поліція мала заарештувати Шевченка. Тому він відправив його своїм екіпажем через сусідні села Шарківщину (там жив іще один Шевченків знайомець – дідич Платон Родзянко) й Ромодан до Кременчука, і на кременчукській переправі поета заарештували. Народний поговір по-своєму трактував факти біографії поета.

Уродженець села Шахворостівки Іван Гнатович Гузь (помер 2009 року), колишній військовий лікар, працівник курорту «Миргород», розповідав, що якось побачив у хаті одного з жителів Керменщини давній і дуже гарний жіночий портрет, писаний олійними фарбами, на якому стояв авторський підпис «Т.Шевченко». Думка про портрет не давала йому спокою, і через кілька днів він вирішив знову поїхати до села. Але нетямущі господарі, побіливши перед святотатством хату, спалили той портрет, який, на їхню думку, не прикрашав оселі, бо був старий, потемнілий, забруднений. Зі слів господарів, на полотні була зображена чи то дружина, чи то доночка поміщика Олександра Аккермана²³.

Місцева традиція передає, що Т.Шевченко бував також у селі

Село Кибинці. Худ. О.Кунавін. 1809 р.

Кибинцях. Поет знов про це село неподалік від Миргорода, де знайшов вічний спочинок відомий державний діяч кінця XVIII – перших десятиліть XIX століття, ліберал із козацько-автоно-містськими уподобаннями, меценат і естет Дмитро Прокопович Тро-щинський. У повісті Шевченка «Близнеци» один із персонажів під час подорожі мав намір «проехать на Миргород, чтобы поклониться праху славного козака-вельможи Трощинського».

За розповідями нинішніх жите-лів Кибинців, у селі кілька деся-тиліть тому жив дід Попадиченко, котрий ізмолоду служив у пана Вульферта, до якого перейшов ко-лишній маєток Трощинських. За словами Попадиченка, в маєтку протягом кількох десятиліть збері-галася дуже гарна й дорога карета,

Дмитро Прокопович Трощинський.

Микола Антонович Білоус.

з різьбленим і позолотою, оббита червоним оксамитом. Нею ніхто вже давно не виїздив, той екіпаж зберігався в каретній тільки як пам'ятна річ, бо саме в ній, як стверджувалося, привозили до Кибинців Тараса Григоровича Шевченка. Глибокої осені 1917 року маєток Бориса Панасовича Вульферта було розграбовано, багате майно потрощено, а зі знаменитої «шевченкової» карети обдерто червоний оксамит...²⁴

Поряд із Кибинцями — село Ярмаки, колишня власність графа Моріца Єгоровича О'Рурка (1805 — 1878), який 1845 року, під час перебування

Шевченка на Миргородщині, служив справником при Миргородському земському суді²⁵. Згодом, у 60-их — 70-их роках XIX століття, він був головою Миргородської повітової земської управи. Вчитель-краєзнавець Микола Антонович Білоус (1923 — 2009), завідувач народного музею сусіднього села Петрівців, мав тверде переконання, що Т.Шевченко бував у Ярмарках у графа О'Рурка. Щоправда, доказів цього він не наводив.

Ми теж вважаємо, що така версія має право на існування, адже О'Рурки перебували в тісних родинних зв'язках із сім'єю Селецьких, з якими був близько знайомий Тарас Шевченко. Син М.Є.О'Рурка Микола Моріцович був одружений із Катериною, доњкою Петра

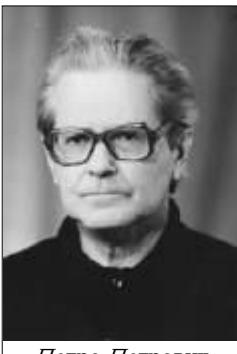

Колишній будинок графа В.М.О'Рурка в Миргороді. Світлина 2006 р.

Дмитровича Селецького²⁶, гофмейстера імператорського двору в 1821 – 1846 роках. П.Д.Селецький свого часу зустрічався з поетом у Рєпніних у Яготині, про що писав у своїх спогадах²⁷. Як і Шевченко, П.Д.Селецький у 1845 – 1846 роках мав відношення до Археографічної комісії, тож у них були спільні зацікавлення й спільне коло знайомих, до якого потрапляли й ярмаківські графи О'Рурки.

Миргородські дворянини, серед них і Моріц О'Рурк, цікавилися творчістю Шевченка. 1845 року предводитель дворянства Миргородського повіту В.І.Зеленський замовив для себе, а також для графа М.Є.О'Рурка й інших багатих дідичів Миргородщини альбом офортів Шевченка на історичну тематику «Живописная Украина»²⁸.

В народній пам'яті збереглися відомості про те, що, що Тарас Григорович бував і в інших селах Миргородщини – Великих Сорочинцях, Хомутці, Вовнянці. Як дослідив полтавський шев-

Петро Петрович Ротач.

Великі Сорочинці. Світлина початку ХХ ст.

ченкознавець Петро Петрович Ротач, 1845 року поет відвідував містечко Сорочинці, де гостював у місцевого селянина Давида Панченка. Про це в 30-их роках ХХ століття розповів його син, сорочинський довгожитель Данило Панченко²⁹.

Від старого жителя села Устивиці М.А.Наливайка (1878 року

народження) було записано переказ, який він чув від шинкарки Ганни Єгорової про те, що за років її молодості Шевченко заходив до її шинку в селі Овнянці (нині Вовнянка) проїздом від Полтави до Миргорода і там «співав пісні з дядьками». Такий заклад, справді, існував на околиці села, при великому Роп'яному чумацькому шляху, де подорожні зупинялися, щоб перекусити, випити чи пообідати.

Жителі села Хомутця були впевнені, що Великий Кобзар приїздив і до їхнього села. Місцевий учитель Григорій Ількович Хміль (помер 1964 року) стверджував, що в 80-их роках XIX — в першій

Миргородські кобзарі, великі шанувальники й пропагандисти творчості Т.Г.Шевченка в 20-их — 70-их роках ХХ ст. Світлина 70-их років.

половині ХХ століття у сільській церкві висіла картина біблійного змісту «Апостол Петро у в'язниці», на якій нібито стояв підпис Т.Шевченка. Куди згодом поділася картина з хомутецької церкви, невідомо.

Існує версія про те, що Шевченко бував у селі Біликах поблизу Миргорода. Саме тут 1845 року він міг створити два свої олівцеві малюнки «Урочище Білик» і «Урочище Стінка»³⁰.

Ставлення жителів Миргородщини до Тараса Шевченка протягом півтора століть завжди позначалося такими рисами, як святобливість, пістет, мало не обожнювання. Мальовані й вишивані портрети Кобзаря висіли чи не в кожній хаті поряд із іконами. Місцеві вишивальниці перекладали на полотно й зображення самого поета, й Шевченкову картину «Катерина», і обриси селянської хати, де він народився, на рушниках часто вишивали слова з його віршів і поем. Жоден із миргородських художників і різьбярів не оминув Шевченківської теми. Миргородські кобзарі й поети славили його у своїх піснях, виконували музичні твори на його поезії.

Високе, патріотичне, справді народне слово Великого Кобзаря стало невмирущим джерелом натхнення й зразком великої любові до Святої Батьківщини – України, залишилося в пам'яті на багато поколінь.

ПРИМІТКИ

1. Янко Дмитро. Полтавці в долі Т.Г.Шевченка // Селянська правда. – 1921. – 20 травня.
2. Полтавские губернские ведомости. – 1851. – № 42. – Отд. 2. – С. 230.
3. Зубковский И.А. Шевченко на Миргородщине // Глобус. – 1925. – 28.XI.
4. Кузьменко М. Вічно живий // Червона трибуна. – 1961. – 7 лютого.
5. Сітко М. Шевченко на Миргородщині // Прапор перемоги. – 1964. – 9 березня. – № 30. – С. 3.
6. Герасименко О. Шевченко і Миргородщина // Прапор перемоги (Витинка з газети, без дати). – Науковий архів Миргородського краєзнавчого музею. Тека «Тарас Шевченко».
7. Сітко М. Вказане джерело.
8. Аббасов А. Невичерпне джерело творчості: До Шевченківських днів // Прапор перемоги. – 1963. – 12 грудня. – № 157. – С. 4.
9. Полтавские губернские ведомости. – 1852. – № 13. – Отд. 2. С. 137 – 138.
10. Моргун О. Шевченко на Миргородщині // Рідне слово. – Ч. 3-4. – Мюнхен – Карльсфельд, 1946. – С. 50 – 57. Пере-

друк див.: Сторінки історії Миргородщини: Збірник наукових праць. — Випуск 2. — Полтава: «Рік», 2001. — С. 114 — 125.

11. Про нього див.: Розсоха Л., Джунь В. Павло Маляр: До 100-річчя від дня народження. — Миргород: Вид-во «Миргород», 2010. — 44 с.

12. Спогади Павла Маляра / Анонімний запис спогадів письменника про голодомор 1932 — 1933 рр. в Україні та про його особисте життя // Режим доступу: http://maidan.org.ua/holodomor/tom-1_html/LH26.html

13. Памятная книжка Полтавской губернии на 1865 год. Составлена П. Бодянским. — Полтава, 1865. — С. 94, 95.

14. Постановления Миргородского уездного земского собрания 1893 г. — Миргород, 1893. — С. 20.

15. Див.: Беренштам В.Л. Т.Г.Шевченко и простолюдины, его знакомцы (Из встреч и воспоминаний) // Воспоминания о Тарасе Шевченко. — К.: Дніпро, 1988. — С. 124 — 129; А.Шевченко. Т.Г.Шевченко в Мар'янському // Прапор перемоги. — 1989. — 6 жовтня. — № 159. — С. 3 — 4; Наливайко І. Мар'янський триптих // Прапор перемоги. — 1990. — 26 вересня. — № 143. — С. 3; Його ж. Шевченко в гостях у Лук'яновичів // Рідний край (В.Багачка). — 2006. — 7 березня. — № 19. — С. 2; та ін.

16. Державний архів Полтавської області (далі — ДАПО). — Ф. 9083. — Оп. 1. — Спр. 225. — Арк. 67 зв.; Сборник по хозяйственной статистике Полтавской губернии. — Т.3. Миргородский уезд. — Полтава, 1884. — С. 185; Мапа 1915 р. / Миргородський краєзнавчий музей. Науковий архів.

17. Списки населенных мест Полтавской губернии // Миргородский уезд. — [Без місця вид.], 1910. — С. 14.

18. Центральний державний історичний архів України в м. Києві. — Ф. 64. — Оп. 1. — Спр. 429. — Арк. 43.

19. Отчет Миргородской уездной земской управы за 1885 г. — Полтава, 1886. — С. 177.

20. Полтавские губернские ведомости. — 1853. — № 15. — № 143.

21. [Белогриц-Котляревский Николай]. Историческое обозрение Комышанского (преобразованного в двухклассное) сельского народного училища за время его пятидесятилетнего существования. С 1843 по 1893 год. Свящ. Николая Белогриц-Котляревского. — Комышна. — Типография Ш.В.Шиковой в Миргороде.

роде. — 1893. — С. 20, 33, 41.

22. Зубковський І.А. А.Свидницький у Миргороді (Із згадок його учнів) // Література. — Збірник I. — Вид. ВУАН, 1928. — С. 155; Моргун О. Шевченко на Миргородщині // Рідне слово. — Ч. 3-4. — Мюнхен — Карльсфельд, 1946. — С. 57.

23. Звідомлення миргородського художника Анатолія Олексійовича Шкурка, завідувача народного музею Миргородського курорту. Запис 2010 р.

24. Звідомлення Сої Іванівни Балко, онуки Попадиченка. Запис 1999 р.

25. ДАПО. — Ф. 1034. — Оп. 1. — Спр. 8. — Арк. 22 зв.

26. Милорадович Г.А. Родословная книга Черниговского дворянства. — Т. II. — Ч. VI. — СПб., 1901. — С. 185.

27. Записки Петра Дмитриевича Селецкого // Киевская Страница. — 1884. — Август. — С. 620 — 622.

28. Т.Г.Шевченко. Документи та матеріали до біографії (1814 — 1861). — К.: Вища школа, 1975. — С. 106, 567.

29. Ротач П. Полтавська Шевченкіана. — Кн. 2. — Полтава: Дивосвіт, 2009. — С. 194.

30. Детально про це див.: Розсоха Л. Чи бував Шевченко в наших Біликах і Стінці? // Розсоха Л. Миргородська старовина: Дослідження. Статті. Нариси. Розвідки. — Кобеляки: Вид-во «Кобеляки», 2002. — С. 256 — 261.

УДК 908

ББК 82.3 (4Укр – 4Пол)

Р 65

Р 65 Розсоха Людмила. Перекази про Тараса Шевченка на Миргородщині / Л.Розсоха. – ТОВ «Видавництво «Миргород», 2014. – 22 с.; іл.

Розсоха Людмила

Перекази про Тараса Шевченка на Миргородщині

До 200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка

Технічний редактор А.Фесенко

Комп'ютерний набір Л.Розсоха

Комп'ютерна верстка, дизайн А.Фесенко

Підписано до друку 23.01.2014 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Гарнітура Ukrainian Baltica.

Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 1,2.

Зам. №

Наклад 200 прим.

Віддруковано в друкарні ТОВ «Видавництво «Миргород». 37300, Полтавська обл., м. Миргород, вул. Кашинського, 21.

Для поміток

